

Fetoskopinis meningocele's uždarymas: klinikinis atvejis

J. Voločovič^{1, 2}, B. Vaigauskaitė^{1, 2}, P. Varnelis¹

¹ Vilniaus universitetas Medicinos fakultetas, ² Vilniaus Universiteto ligoninės Santaros klinikos Akušerijos ir ginekologijos centras

Temos aktualumas

Spina bifida (SB), įskilas stuburas – įgimta vaisiaus stuburo anomalija, kuriai būdinga embrioninės vystymosi fazės metu sutrikęs nervinio vamzdelio formavimasis. Dažnai kartu susiformuoja **mielomeningocelė** ir hidrocefalija.

Europoje ši patologija nustatoma **1 iš 1000 naujagimių**.

Po gimimo sergančiajam gali išsivystyti **psichomotorinės raidos, šlapinimosi ar tuštinimosi funkcijų sutrikimų**. SB yra viso gyvenimo liga, nuo kurios priklauso, paciento gyvenimo kokybė, todėl ypatingai **svarbu, ne tik ankstyva ligos diagnostika, bet ir tinkamiausio gydymo būdo pasirinkimas kiekvienam klinikiniam atvejui**.

Klinikinis atvejis

32 metų nėščiajai 23 nėštumo savaitę ultragarsiniu tyrimu (UG) nustatyta vaisiaus lumbosakralinė mielomeningomielocelė (1A paveikslas) kartu su galvos smegenų šoninių skilvelių išsiplėtimu.

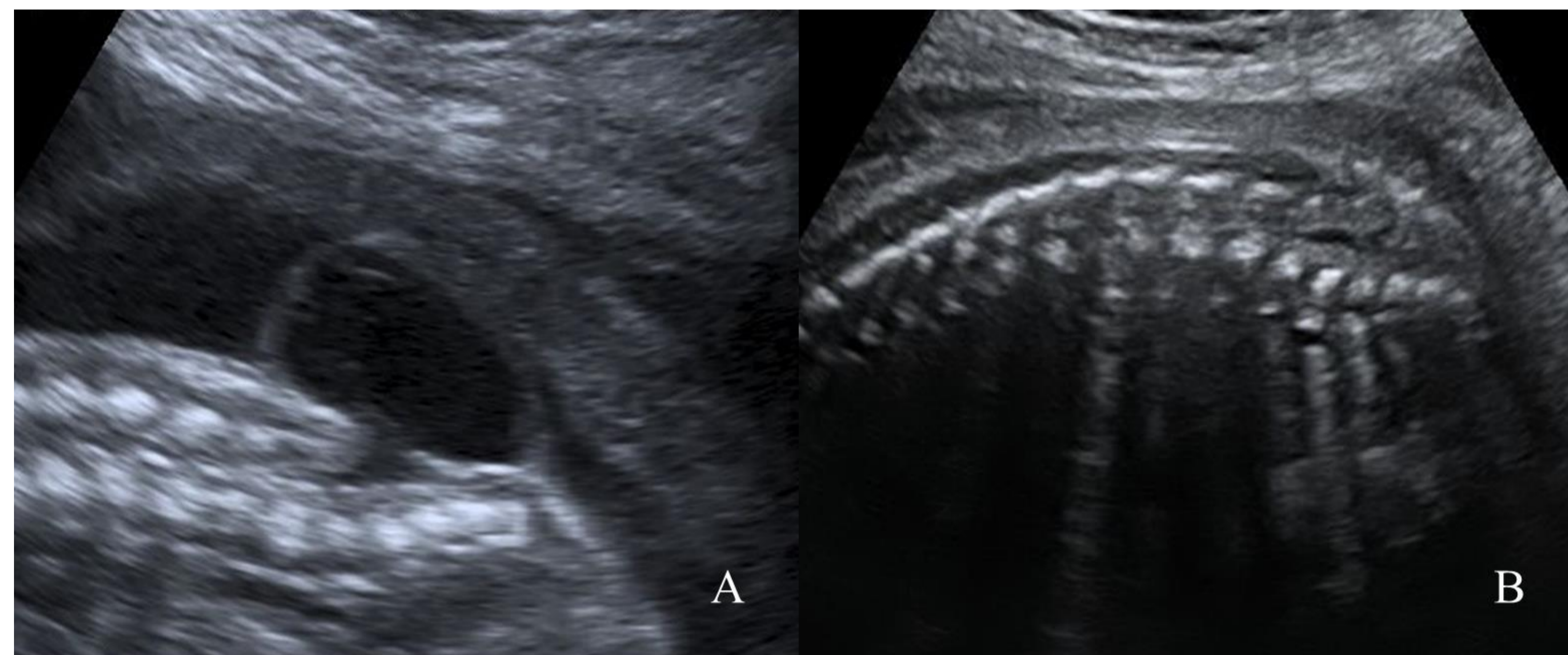
Įvertinus gautus UG ir genetinių tyrimų rezultatus (normalus vaisiaus kariotipas), pacientei 26 nėštumo savaitę atlikta fetoskopinė SB operacija užsienio klinikoje (2 paveikslas).

Po operacijos UG stebėtas normalus vaisiaus augimas, dinamikoje sumažėjęs vaisiaus vandenų indeksas (7,9 cm), nežymiai prasiplėtęs trečiasis smegenų skilvelis be mielomeningocelės požymių (1B paveikslas).

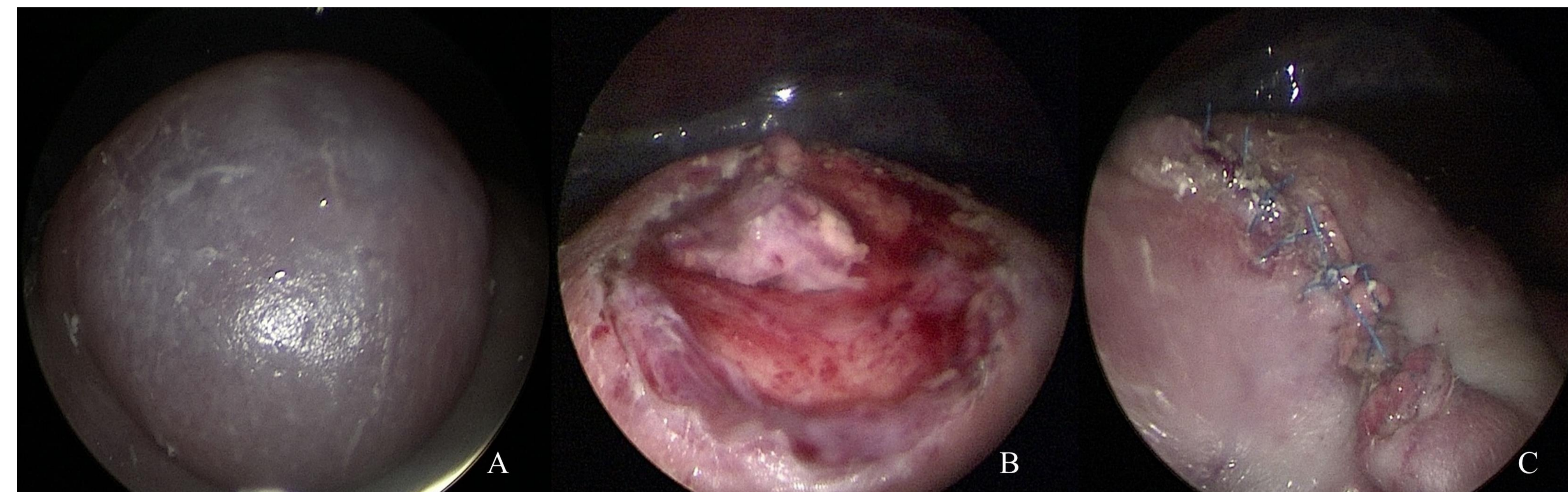
32 nėštumo savaitę prieš laiką nutekėjus vaisiaus vandenims atlikta skubi cezario pjūvio operacija dėl įtariamos placentos atšokos.

Po gimimo magnetinio rezonanso tyrimu taip pat nustatyta *corpus callosum* disgenėzė.

Septynių mėnesių paciento psichomotorinis vystymasis patenkinamas, jo dinamika teigiama. Liumbalinėje nugaros dalyje matomas sugijęs pooperacinis randas (3 paveikslas).

1 paveikslas. Ultragarsinis tyrimas. A) 30x15x19 mm lumbosakralinė mielomeningomielocelė. B) Vaisiaus stuburas po operacijos be mielomeningocelės požymių.

2 paveikslas. Fetoskopinė mielomeningocelės operacija. A) Mielomeningocelė iki rezekcijos B) Išpreparuoti nugaros smegenų dangalai C) Watertight metodu susiūtas pažeidimas.

3 paveikslas. Vaiko nugaros liumbalinės srities randas po operacijos.

Literatūros apžvalga

SB klasifikacija: uždara SB ir atvira SB (**Mielomeningocelė** (dažniausia) / Mielocelė / Hemimielocelė / Hemimielomeningocelė)

SB rizikos veiksniai: rasė (ispanai); genetinė predispozicija; 13 ar 18 chromosomos trisomija ar triploidija; medikamentai (valproinė rūgštis, karbamazepinas, trimetoprimas); folatų, vit. B12, cinko, inozitolio trūkumas; cukrinis diabetas; nutukimas; kofeinas, alkoholis, rūkymas.

Gydymas

Būdai: fetoskopinė operacija (labiau tausojanti motiną) arba „atviros gimdos“ operacija.

Tikslai: mielomeningocelės uždarymas, ventrikulomegalijos ir jos komplikacijų prevencija, neurologinių, urologinių muskuloskelteninių, dermatologinių komplikacijų prevencija.

	Prenatalinė operacija	Postnatalinė operacija
Naujagimių mirštamumas	Nėra statistiškai reikšmingo skirtumo	
Priešlaikinis gimdymas, placentos atšoka, oligohidramnionas, priešlaikinis vaisiaus vandenų pūslės plyšimas (PVVP)	Rizika didesnė	Rizika mažesnė
Hidrocefalija	Pasireiškia rečiau	82% pacientų per 1 metus
<i>Rhombencephalon</i> išvarža, indikacijos ventrikuloperitoninio šunto įdėjimui	Pasireiškia rečiau	Dažniau
Neurologinė (defekacija, šlapinimasis) simptomatika	Gerina	Negalima atkurti prarastos neurologinės funkcijos
Psichomotorinio vystymosi sutrikimai	Rizika mažesnė	Rizika didesnė

1 lentelė. Prenatalinės ir postnatalinės SB operacijos išiečių palyginimas.

Išvados

Palyginus su postnataline naujagimio SB operacija, **fetoskopinis SB uždarymas susijęs su geresne paciento psichomotorine raida, taip pat sumažėjusia rombinių smegenų išvaržos, hidrocefalijos rizika**. Nors po intrauterinės inetvencijos dažniau įvyksta priešlaikinis gimdymas, PVVP, placentos atšoka, **šis metodas tampa vis svarbesnis renkantis gydymo taktiką**.

Raktiniai žodžiai

Spina bifida; fetoskopinė operacija; vaisiaus chirurgija; prenatalinis gydymas.